

A mezőgazdasági őstermelő járulék, adó és egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettsége

A társadalombiztosítás rendszerében az a természetes személy minősül mezőgazdasági őstermelőnek, aki az Szja tv. 3. § 18. pontjának megfelelően.

Az őstermelői tevékenységet jellemzően őstermelői igazolvány alapozza meg, de ilyen tevékenység folytatható egyéni vállalkozóként, vagy családi gazdaság keretében.

1. Őstermelői igazolvány alapján folytatott tevékenység esetén a biztosítási kötelezettség elbírálása:

A mezőgazdasági őstermelő biztosítási kötelezettsége kettős feltételhez kötött, egyrészt a már megszerzett szolgálati időnek és a még megszerzhető szolgálati időnek el kell érnie együttesen a 20 évet, másrészt a mezőgazdasági őstermelő egyidejűleg ne álljon biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban, ide nem értve a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, illetve a választott tisztségviselői jogviszonyt. Amennyiben a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, választott tisztségviselői jogviszonyban fennáll a biztosított pozíció, mellette a természetes személy őstermelőként is biztosítottá válik.

Tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági őstermelő esetében a kettős biztosítás főszabály szerint kizárt, abban az esetben, ha a kizáró ok megszűnik (pl. a munkaviszonyban állóként szünetel a biztosítás), és a természetes személynek van őstermelői igazolványa, őstermelőként automatikusan létrejön a biztosítási kötelezettség.

Az előzőeken túlmenően őstermelőként nem válhat biztosítottá

1. az őstermelői tevékenységet közös igazolvány alapján folytató kiskorú személy és a gazdálkodó család kiskorú tagja,

2. a saját jogú nyugdíjas és az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Saját jogú nyugdíjas: az aki

1. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény, illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával a Tbj. 14. § (3) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott saját jogú nyugellátásban, (öregségi nyugdíjban, rehabilitációs járadékban), a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban), egyházi, jogi személytől nyugdíjban vagy növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül,
2. a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül,
3. az egyéni vagy társas vállalkozó nyugdíjas jogállását nem érinti, ha az 1-2. alpontokban említett nyugdíj folyósítása szünetel.

A rehabilitációs járadék megállapítására már nem kerülhet sor, amennyiben az őstermelő már nem részesül az ellátás folyósításában, akkor már nem minősül saját jogú nyugdíjasnak, azaz őstermelőként biztosítottá válik.

Az említett ellátásokban részesülő mezőgazdasági őstermelő korra tekintet nélkül saját jogú nyugdíjasnak minősül, így mezőgazdasági őstermelőként nem terjed ki rá a biztosítás.

Az özvegyi nyugdíjban részesülő őstermelő esetében kell vizsgálni azt, hogy a reá irányadó korhatárt betöltötte-e,

esetében a korhatár betöltése a feltétele annak, hogy őstermelőként menetsüljön a biztosítási kötelezettség alól.

Példa a biztosítási kötelezettségre: A mezőgazdasági őstermelő napi 4 órás foglalkoztatási jogviszonyban is áll. Munkaviszonyában fizetés nélküli szabadságot igényel, ezzel egyidejűleg anyasági ellátást igényel. A fizetés nélküli szabadság időtartama alatt, ha annak időtartamára csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély vagy gyermeknevelési támogatás kerül folyósításra az érintett személy biztosítási kötelezettsége munkaviszonyában nem szünetel, ami azt is jelenti, hogy őstermelőként nem válhat biztosítottá.

Abban az esetben azonban, ha a szóban forgó személy munkaviszonyában azért vesz igénybe fizetés nélküli szabadságot, hogy például külföldre utazzon, akkor munkaviszonyában szünetel a biztosítási kötelezettség és ezzel egyidejűleg mezőgazdasági őstermelőként biztosítottá válik.

2. A biztosítási kötelezettség időtartama:

- az őstermelői igazolványban felüntetett időponttól az igazolvány visszaadása napjáig,
- gazdálkodó család tagja esetében a családi gazdaság nyilvántartásba vétele napjától a nyilvántartásból való törlés napjáig, illetőleg
- a biztosítást kizáró körülmény megszűnését követő naptól a biztosítást kizáró körülmény bekeövetkezésének napjáig áll fenn.

Megszűnik a biztosítás, ha a mezőgazdasági őstermelő kilép a családi gazdaságból, vagy a közös őstermelésből.

A mezőgazdasági őstermelői igazolványról szóló 436/2015. (XII. 28.) Kormányrendelet szerint az őstermelői igazolvány és a közös őstermelői igazolvány (a továbbiakban: igazolvány) a kiállított értékesítési betétlappal együtt érvényes.

Az igazolvány – az alábbi kivétellel – a kiállítása napjától a kiállítást követő ötödik adóév utolsó napjáig hatályos.

Abban az esetben azonban, ha a mezőgazdasági őstermelő igazolványa tárgyév végével hatályát veszti, az őstermelő tárgyév október 1. és december 31. napja között kérheti új igazolvány kiállítását. Ez esetben az új igazolvány a tárgyévet követő év első napjától a hatályának kezdetét követő ötödik adóév utolsó napjáig hatályos.

Az igazolvány az ügyfél választása alapján a

- hatályának kezdete szerinti adóévre, vagy
- hatályának kezdetétől számított legfeljebb három adóévre vonatkozó értékesítési betétlappal együtt adható ki.

Az előzőek szerinti értékesítési betétlap kiadását követően értékesítési betétlap az ügyfél kérelmére kizárólag a kérelmezés időpontja szerinti évnek megfelelő adóévre, valamint az azt követő két adóévre adható ki. Értékesítési betétlap csak az igazolvány hatályosságai ideje szerinti adóévekre adható ki.

Amennyiben a mezőgazdasági őstermelő hatályos igazolvánnyal rendelkezik, akkor az értékesítési betétlap

- az adóév első napjától hatályos, ha azt az adóév március 20. napjáig,
- a kiállítás napjától hatályos, ha az a) pontban említett időpontot követően kérelmezi.

Például, ha az értékesítési betétlapot március 19-én érvényesítik, akkor a mezőgazdasági őstermelő az év első napjától rendelkezik érvényes betétlappal és biztosítással. Abban az esetben azonban, ha az érvényesítésre március 20-án kerül sor, úgy a betétlap csak március 20-ától érvényes és ennek megfelelően a mezőgazdasági őstermelő ez utóbbi esetben a január

1. és március 19. közötti időben nem minősül mezőgazdasági őstermelőnek, így a biztosítási kötelezettséget sem lehet e címen erre az időtartamra megállapítani.

Fontos lehet, hogy abban az esetben, ha az értékesítési betétlap érvényesítése nem történik meg, a természetes személy társadalombiztosítási szempontból sem minősül őstermelőnek, ami egyben megalapozhatja a havi 7110, naptári napi 237 forint egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettséget.

3. A mezőgazdasági őstermelő járulékfizetése

A Tbj. különbséget tesz a tevékenységet kezdő és nem kezdő mezőgazdasági őstermelők között.

A kezdő, nem kezdő státusz meghatározásán túlmenően a járulékfizetési kötelezettséget befolyásoló tényező a tárgyévet megelőző évben elért bevétel összege is.

Jarulékfizetési kötelezettség:

A biztosított mezőgazdasági őstermelő természetbeni egészségbiztosítási járulékként 4 százalék, pénzbeli egészségbiztosítási járulékként 3 százalék mértékű kötelezettséget teljesít. A fizetendő nyugdíjjárulék mértéke 10 százalék.

Kezdő mezőgazdasági őstermelő: az a személy, aki a tárgyévet megelőző évben nem minősült mezőgazdasági őstermelőnek.

Például: a természetes személy 2015. márciusban kiváltotta az őstermelői igazolványát és 2016. évben megszüntette azt. Ezt követően, ha 2017. évben ismételt őstermelővé válik, már nem minősül tevékenységet kezdő őstermelőnek.

A mezőgazdasági őstermelő – ideértve a tevékenységét a tárgyévben kezdő mezőgazdasági őstermelőt is – a minimálbérnek megfelelő összeg után fizeti meg a 4 százalék természetbeni és 3 százalék pénzbeli egészségbizto-

sítási járulékot, valamint a 10 százalék nyugdíjjárulékot. Az őstermelő munkaerő-piaci járulék fizetésére nem kötelezett.

Az előzőektől eltérően az a mezőgazdasági őstermelő, akinek az e tevékenységéből származó, tárgyévet megelőző évben elért bevétele nem haladja meg az Szja tv. szerinti mezőgazdasági kistermelőre vonatkozó bevételi értékhatárt (8 millió forint), az őstermelői tevékenységből származó, tárgyévet megelőző évi bevételenek 20 százaléka után 4 százalék mértékű természetbeni egészségbiztosítási járulékot és 10 százalék nyugdíjjárulékot fizet. A havi járulékalap megállapítása során a bevétel 20 százalékanak arányos részét, tehát egytizenketted részét kell figyelembe venni, amelyet a bevallásban negyedévet felölelő időtartamra kell megállapítani.

Az Szja tv. szerinti mezőgazdasági kistermelőre vonatkozó bevételi értékhatár számításánál figyelmen kívül kell hagyni a jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján folyósított, egyébként bevételnek számító támogatást.

E szabály alkalmazásánál ügyelni kell arra, hogy a kapott támogatás összege csak a bevételi határ számbavételekor hagyható figyelmen kívül, a járulékalap megállapításánál azonban számba kell venni.

Például: A mezőgazdasági őstermelőnek 5 millió forint bevétele származott az őstermelői tevékenységéből és 4 millió forint támogatást kapott az adóévben.

Ebben az esetben a tevékenységből származó bevétele alapján a 8 millió forintos határt nem érte el, de a járulékok alapjaként a 9 millió forintot kell számba venni, azaz a 9 millió forintnak a húsz százaléka után fizetendő járulék összesen 14 százalék mértékű.

A mezőgazdasági őstermelő a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében az adóévre vonatkozóan nyilatkozattal vállalhatja, hogy a járulékokat az előzőekben meghatározott járulékalapnál

(minimálbér, illetve a bevétel 20 százalékanak egytizenketted része) magasabb összeg után fizeti meg.

A mezőgazdasági őstermelő a magasabb járulékalap választásáról a negyedévre vonatkozó járulékbevallásában nyilatkozik az állami adóhatóságnak. A tárgyév első negyedévére vonatkozó járulékbevallásban megtett nyilatkozat az adóévre, az ezt követő időszakra vonatkozó járulékbevallásban megtett nyilatkozat az adóév bevallással le nem fedett, az adóévből még hátralévő időszakra szól. A nyilatkozat az Art. szerinti végrehajtható okiratnak minősül.

Az év közben biztosítottá váló mezőgazdasági őstermelő az adóévben első ízben benyújtott járulékbevallásban nyilatkozik magasabb járulékalap választásáról. Nyilatkozata a biztosítási kötelezettség első napjától az adóévre szól és az Art. szerinti végrehajtható okiratnak minősül.

Eltérő járulékalap választása esetén azonban a pénzbeli és természetbeni egészségbiztosítási járulékot, valamint a nyugdíjjárulékot is meg kell fizetni, tehát nem alkalmazható a bevételi határ alatti őstermelők járulékfizetésére vonatkozó speciális szabály.

A mezőgazdasági őstermelő nem köteles járulékot fizetni arra az időtartamra, amely alatt

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban részesül
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül - kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély, az ápolási díj folyósításának tartama alatt tevékenységét személyesen folytatja -,
- csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben egyidejűleg részesül,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- fogvatartott.

A 8 millió forint bevételi határ alatti őstermelők nem fizetnek pénzbeli egészségbiztosítási járulékot. Esetükben azonban a keresőképtelenség (Pl. táppénz folyósítás hiánya miatt) időtartama nem mentesítő körülmény, tehát a járulékfizetési kötelezettséget teljesíteni kell.

4. A biztosítási kötelezettség alá nem tartozó mezőgazdasági őstermelő járulékfizetési kötelezettsége

Az az őstermelő, aki az előzőek szerint őstermelőként nem válik biztosítottá és egészségügyi szolgáltatásra egyéb jogcímen sem jogosult, köteles egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetni, melynek összege havi 7110, naptári naponként 237 forint

Az adózás rendjéről szóló törvény szerint a magánszemély az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettségét és annak megszűnését 15 napon belül jelenti be az állami adóhatóságnak. A bejelentkezésre, illetve a változások bejelentésére a 'T1011-es nyomtatvány szolgál.

Az egészségügyi szolgáltatási járulék megfizetésére kötelezett személy a fizetési kötelezettségét első ízben a bejelentést követő hó 12-éig, ezt követően havonta, a tárgy hónapot követő hónap 12-éig teljesíti.

Az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megszűnésére vonatkozó szabályok a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 29. §-ának (9) bekezdésében található. E szerint az egészségügyi szolgáltatás igénybevételére való jogosultság a biztosítási jogviszonynak, illetve a Tbj. 16. § (1) bekezdés a)-o) és s) pontjaiban meghatározott jogosultsági feltételeknek a megszűnését követően további 45 napig fennmarad. Ha a biztosítási jogviszonynak vagy a Tbj. 16. § (1) bekezdés a)-o) és s) pontjai szerinti jogosultsági feltételek fennállásának az időtartama 45 napnál rövidebb volt, akkor a megszűnést követően az egészségügyi szolgáltatás igénybevételére való jogosultság ezen időtartammal hosszabbodik meg. Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik a fizetés nélküli szabadság igénybevételének és a vállalkozói körben a

vállalkozói tevékenység szüneteltetésének esetére. A tevékenység szüneteltetése és a fizetés nélküli szabadság igénybevétele esetén az egészségügyi szolgáltatásokra való jogosultság nem hosszabbodik meg, ezekben az esetekben az első naptól áll fenn az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség.

Az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség megszüntetését szintén a magánszemélynek kell kezdeményeznie, 15 napon belül, amelynek érdekében ismét a 'T1011-es nyomtatványt kell benyújtani. A fizetési kötelezettség megszűnését a magánszemélynek akkor nem kell bejelentenie, ha a fizetési kötelezettség biztosítással járó olyan jogviszony létesítése miatt szűnik meg, amelyet az állami adóhatósághoz bejelentettek. Az adóhatóság a magánszemélyt az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettsége megszűnéséről hivatalból értesíti. A biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony létesítésére tekintettel az adóhatósághoz beérkezett bejelentés figyelembevételével az állami adóhatóság a megszűnt egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettségről a bejelentést követő 10 napon belül adatot szolgáltat az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős szerv részére.

5. Egyéni vállalkozói igazolvány folytatott tevékenység

Az a mezőgazdasági termelő, aki egyéni vállalkozóként végzi tevékenységét, járulékfizetési kötelezettségét is egyéni vállalkozóként teljesíti.

5.1. Járulékok alapja

Minimálbér:

1. a tárgy hónap első napján érvényes, a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított alaphír kötelező legkisebb havi összege¹, és

2. a biztosított egyéni vállalkozó járulékfizetéséről szóló rendelkezések alkalmazásában a tárgy hónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes garantált bérminimum havi összege, ha az egyéni vállalkozó személyesen

végzett főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel².

Az egyéni vállalkozók által fizetendő egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék 8,5 százalék.

A biztosított egyéni vállalkozó a nyugdíjjárulékot, valamint az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot vállalkozói jövedelem szerinti adózás esetén a vállalkozói kivét, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelem után fizeti meg. A főfoglalkozású egyéni vállalkozónak a járulékfizetési kötelezettségét havonta legalább a járulékfizetési alsó határnak megfelelően teljesítenie kell, ami azt jelenti, hogy a nyugdíjjárulék alapja havonta legalább a minimálbér, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér másfélszerese.

Az a biztosított egyéni vállalkozó, aki az egyszerűsített vállalkozói adó alanya (a továbbiakban: eva adózó), nyugdíjjárulékot, valamint egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot fizet. A nyugdíjjárulék alapja havonta a minimálbér, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja havonta a minimálbér másfélszerese.

A kisadózó egyéni vállalkozó biztosítási kötelezettségét nem a Tbj. szabályai szerint kell elbírálni és közteher fizetési kötelezettségére sem a Tbj-t kell alkalmazni.

A heti 36 órát elérő foglalkoztatással járó jogviszonnyal is rendelkező, illetve nappali tagozatos tanuló, hallgató (többes jogviszonyban álló) egyéni vállalkozó járulékfizetési kötelezettségének alapja a vállalkozói kivét, átalányban megállapított jövedelem, eva adózási mód választása esetén az eva adóalap 4 százaléka. Az egyéni vállalkozó, ha munkaviszonyban áll, illetve nappali tagozatos tanuló, hallgató 1,5 százalék munkaerő-piaci járulék fizetésére nem kötelezett, kivéve, ha a vállalkozó munkaviszonyában fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe. A heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban

előírt munkaidőt össze kell számítani. Az előzőek szerint a többes jogviszonyban álló egyéni vállalkozót a járulékalap figyelembe vételével 17 százalékos mértékű kötelezettség terheli (10 százalék nyugdíjjárulék, 4 százalék természetbeni és 3 százalék pénzbeli egészségbiztosítási járulék).

A kiegészítő tevékenységet folytató nem eva adóalany egyéni vállalkozó nyugdíjjárulékának alapja a ténylegesen megszerzett jövedelem, míg az eva adózó a nyugdíjjárulékot az eva adóalap 10 százaléka után fizeti meg. A kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó a nyugdíjjárulék mellett havi 7110, napi 237 forint egészségügyi szolgáltatási járulékot fizet.

Nem kell az egészségügyi szolgáltatási járulékot megfizetni, ha az egyéni vállalkozó gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben részesül, a keresőképtelenség, a fogvartartás időtartama alatt, vagy, ha egyéni vállalkozói tevékenysége szünetel, illetve, ha az egyéni vállalkozó foglalkoztatása a munkaviszonyában vagy egyidejűleg fennálló több munkaviszonyaiban együttesen eléri a heti 36 órát.

5.2. Mentességek

Az egyéni vállalkozó a járulékfizetési alsó határ után nem köteles nyugdíjjárulékot és egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot fizetni arra az időtartamra, amely alatt

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban részesül,
- gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül - kivéve, ha a gyermekgondozási segély, gyermekgondozást segítő ellátás, az ápolási díj folyósításának időtartama alatt vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja -,
- csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben egyidejűleg részesül,

- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- fogvatartott,
- ügyvédi tevékenységét, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát, egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti.

A járulékfizetési alsó határ alóli mentesülésre vonatkozó szabály kiegészült azzal a szabállyal, hogy abban az esetben, ha az egyéni vállalkozó egyidejűleg több jogcímen részesül anyasági ellátásra, akkor nem kell a járulékfizetési alsó határnak megfelelő összeg alapulvételével eleget tennie, a járulékfizetési kötelezettségének.

Eredményezi, hogy abban az esetben, ha a gyermeknevelési támogatás folyósításának időszaka alatt a vállalkozó tevékenységet végez, csak a vállalkozói kivét, átalányban megállapított jövedelem alapulvételével kell a járulékokat megfizetni.

5.3.A családi járulékkedvezményre vonatkozó szabályok

Abban az esetben, ha a magánszemély a személyi jövedelemadó alapot csökkentő családi kedvezményt nem tudja teljes egészében érvényesíteni, akkor a fennmaradó rész adótartamának megfelelő összegben lecsökkentheti az általa fizetendő járulékok összegét.

5.3.1.A családi járulékkedvezményre jogosultak

Az Szja tv. szerinti családi kedvezmény érvényesítésére jogosult biztosított és — a családi kedvezményt megosztással érvényesítő — biztosított házastársa, élettársa családi járulékkedvezményre jogosult.

Családi kedvezmény érvényesítésére jogosult

a) az a magánszemély, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint gyermekekre tekintettel családi pótlékra jogosult, továbbá a jogosulttal közös háztartásban élő, családi pótlékra nem jogosult házastársa, azonban nem minősül jogosultnak az a magánszemély, aki a családi pótlékot

aa) gyermekotthon vezetőjeként a gyermekotthonban nevelt gyermekekre (személyre) tekintettel,

ab) szociális intézmény vezetőjeként a szociális intézményben elhelyezett gyermekekre (személyre) tekintettel,

ac) javítóintézet igazgatójaként, illetve büntetés-végrehajtási intézet parancsnokaként a javítóintézetben nevelt vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekekre (személyre) tekintettel

kapja;

b) a várandós nő és a vele közös háztartásban élő házastársa;

c) a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy);

d) a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély a c)-d) pont szerinti esetben azzal, hogy az ott említett jogosult és a vele közös háztartásban élő hozzátartozói (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is) közül egy - a döntésük szerinti - minősül jogosultnak.

Ha a családi pótlékra saját jogán jogosult és a rokkantsági járadékban részesülő személy a családi kedvezményt nem tudja érvényesíteni, akkor az érvényesítés jogát a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozójának átengedheti. Ebben az esetben a hozzátartozó minősül jogosultnak.

Év közben családi járulékkedvezményt csak a jogosultnak minősülő biztosított érvényesíthet.

5.3.2. A családi járulékkedvezmény összege

A családi járulékkedvezmény összege a biztosítottat megillető, az Szja tv. szerinti családi kedvezmény összegéből

a) a biztosított által vagy

b) az Szja tv. szerinti családi kedvezmény közös igénybevételére jogosult biztosítottak által közösen és/vagy

c) a biztosított és a családi kedvezményt megosztással érvényesítő biztosított házastársa, élettársa által együttesen ténylegesen érvényesített családi kedvezménnyel csökkentett összeg 15 százaléka, de legfeljebb a járulékok együttes összege.

A családi járulékkedvezmény csökkenti a biztosított által fizetendő természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék együttes összegét. Ez a felsorolás egyben a járulékkedvezmény érvényesítésének sorrendjét is jelenti.

Nem csökkenti a járulékkedvezmény érvényesítése azt a járulékfizetési kötelezettséget, amelyet az Szja tv. szerint adómentes, vagy a jövedelem számítás során bevételnek nem minősülő járulékalap után kell megfizetni (ide nem értve a munkavállalói érdekképviselet ellátó szervezet részére az adóévben levont, befizetett tagdíj összegét).

Egyéni és társas vállalkozó esetén a szabályrendszerben egy fajta korlátot jelent, hogy az egyéni vállalkozók esetében a családi járulékkedvezményt a kivétet, az átalányban megállapított jövedelmet, illetve a társas vállalkozók tekintetében a személyes közreműködői díjat terhelő járulékok erejéig lehet érvényesíteni.

A családi járulékkedvezményt közös igénybevétel, vagy megosztás esetén az érintett személyek döntésük szerint együtt is, de csak egyszeresen érvényesíthetik.

Ennek feltétele az érintett magánszemélyek – adóbevallásban, munkáltatói adómegállapításban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető – nyilatkozata, amely tartalmazza a kedvezmény összegének felosztására vonatkozó döntésüket.

A családi járulékkedvezmény érvényesítése nem érinti a biztosított társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát és az ellátások összegét.

5.3.3. Az egyéni vállalkozó családi járulékkedvezménye

A biztosított egyéni vállalkozó és mezőgazdasági őstermelő a családi járulékkedvezmény havi, illetve negyedéves összegét saját maga állapítja meg.

Az egyéni vállalkozói státusz mellett fontos a biztosított pozíció megléte is.

Biztosított az egyéni vállalkozó, ha egyidejűleg heti 36 órás foglalkoztatással járó jogviszonyban is áll, vagy nappali tagozatos tanuló, hallgató vállalkozása mellett, illetve, ha egyidejűleg társas vállalkozás tagja is. Nem biztosított a

kiegészítő tevékenységet folytatónak minősülő egyéni vállalkozó esetében a járulékkedvezmény érvényesíthetősége nem jöhet szóba. Szintén nem érvényesíthet járulékkedvezményt az egyszerűsített vállalkozói adó alanya és a kisadózó vállalkozásokról szóló törvény hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó, azaz az EVA és a KATA adóalany egyéni vállalkozó.

A biztosított egyéni vállalkozó által érvényesíthető családi járulékkedvezmény havi összege a családi kedvezmény havi összege (közös igénybevétel esetén a biztosított egyéni vállalkozóra jutó összege) és a vállalkozói kivét vagy az átalányban megállapított jövedelem havi összege után megállapított személyi jövedelemadó adóelőleg-alap különbözetének – ha az pozitív – 15 százaléka, de legfeljebb a biztosítottat a tárgyhónapban terhelő természetbeni egészségbiztosítási járulék és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, és nyugdíjjárulék összege.

Például: Az egyéni vállalkozó családi kedvezményt 2 gyermek után érvényesíti, azaz a kedvezmény összege 200 000 forint. A vállalkozó havi kivétje 80 000 forint.

$200\ 000 - 80\ 000 = 120\ 000 \times 0.15 = 18\ 000$ forint. Az az összeg mutatja meg, hogy az egyéni vállalkozó esetében mennyi a járulékkedvezmény érvényesíthetőségének felső határa.

Az egyéni vállalkozó a járulékfizetési alsó határ figyelembe vételével fizetendő természetbeni, pénzbeli és nyugdíjjárulék terhére a vállalkozói kivétet terhelő járulékok összegéig érvényesítheti a kedvezményt. Esetünkben ennek összege 13 600 forint.

A vállalkozónak a járulékfizetési alsó határnak megfelelő járulékalap (minimálbér másfélszerese) után kell megfizetnie a természetbeni, pénzbeli egészségbiztosítási járulékot és a munkaerő-piaci járulékot. A munkaerő-piaci járulékot minden esetben meg kell fizetni, arra járulékkedvezmény nem érvényesíthető. A nyugdíjjárulék alapja a minimálbér összege.

A járulékalap alsó határának (191 250 forint) figyelembevételével számított járulékok:

Természetbeni egészségbiztosítási járulékok:
7 650 forint
Pénzbeli egészségbiztosítási járulékok:
5 738 forint
Munkaerő-piaci járulékok:
2 869 forint
Nyugdíjjárulékok alapja (127 500 Ft.):
12 750 forint

A vállalkozói kivét járulékkerhe összesen: $80\,000 \times 0.17 = 13\,600$ forint.

A járulékkedvezményt a vállalkozó úgy érvényesíti, hogy az annak megfelelő összeget a természetbeni egészségbiztosítási, majd pénzbeli egészségbiztosítási járulékként, és végső soron nyugdíjjárulékként nem fizeti meg. Az adónemek között nincs választási lehetőség a kedvezményt elsőként a természetbeni egészségbiztosítási járulékok terhére lehet érvényesíteni, ha az nem nyújt teljes fedezetet a kedvezményre, akkor lehet a pénzbeli és a legvégén a nyugdíjjárulékok terhére érvényesíteni.

A példa szerinti esetben a vállalkozó nem fizeti meg a természetbeni egészségbiztosítási járulékokat, a pénzbeli egészségbiztosítási járulékként 212 forintot kell megfizetnie, ezen kívül terheli a nyugdíjjárulékok teljes összegben és a munkaerő-piaci járulékok is.

5.3.4. A mezőgazdasági őstermelő családi kedvezménye

A biztosított mezőgazdasági őstermelők járulékfizetési kötelezettségére speciális szabályok vonatkoznak, hiszen az ő esetükben a járulékok alapja nem a tárgyidőszakban megszerzett jövedelem, bevétel összegéhez kötődik, hanem a tárgyévet megelőző évi bevétel összegének függvénye a járulékfizetési kötelezettség mértéke (kivéve a tevékenységet kezdő mezőgazdasági őstermelőt, aki a minimálbér figyelembevételével teljesíti a kötelezettségét). Ebből a speciális helyzetből adódóan a mezőgazdasági őstermelők esetében nincs a járulékkedvezmény érvényesíthetősége szempontjából korlátozó szabály.

A járulékkedvezmény érvényesítése a negyedéves bevallási rendszerhez kötődik.

A biztosított őstermelő által érvényesíthető családi járulékkedvezmény negyedéves összege a családi kedvezmény negyedévre eső összege (közös igénybevétel esetén a biztosított mezőgazdasági őstermelőre jutó összeg) és a mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelem vagy az átalányban megállapított jövedelem negyedéves összege után megállapított személyi jövedelemadó adóelőleg-alap különbözetének – ha az pozitív – 15 százaléka, de legfeljebb a biztosítottat a tárgyidőszakban terhelő

- természetbeni egészségbiztosítási járulékok és pénzbeli egészségbiztosítási járulékok, és
 - nyugdíjjárulékok
- összege.

A járulékkedvezményt a mezőgazdasági őstermelő is úgy érvényesíti mint az egyéni vállalkozó tehát a járulékok nemek közötti sorrendet megtartva nem fizeti meg/ vagy csak részben fizeti meg az őt terhelő tárgyidőszaki járulékokat.

Például: A mezőgazdasági őstermelő 2016. évi bevétele 3 000 000 forint volt, támogatást nem kapott. 2017-ben ennek 20 százalékának 1/12-ed része a havi járulékalap, amely után természetbeni egészségbiztosítási járulékokat és nyugdíjjárulékokat kell fizetnie.

A negyedéves járulékalap: 150 000 forint, mely után 6 000 forint természetbeni egészségbiztosítási járulékok és 15 000 forint nyugdíjjárulékok fizetési kötelezettsége merül fel az őstermelőnek.

A családi kedvezmény összegének megállapítása 1 kedvezményezett elteremtésénél.

A családi kedvezmény havi kerete 83 330 forint negyedéves összege 249 990 forint.

Az első negyedévben az őstermelőnek bevétele nincs, ezért a személyi jövedelemadó előleg-alappal nem tudja csökkenteni a családi kedvezmény negyedéves összegét, illetve a csökkentő tétel összege nulla.

$249\,990 - 0 = 249\,990 \times 0.15 = 37\,499$ forint (ennyi lehetne a járulékkedvezmény összege)

Esetünkben ez azt jelenti, hogy az őstermelő nem fizet tárgyidőszakban természetbeni egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékokat.

37 499 (elvi keret) – 21 000 (fizetendő járulékok) marad még 16 499 forint fel nem használt járulékkedvezmény.

A biztosított egyéni vállalkozó és a mezőgazdasági őstermelő a családi járulékkedvezmény havi, illetve negyedéves összegét a járulékokról szóló bevallásában vallja be.

5.3.5. Év végi elszámolás

A biztosított az év közben érvényesített családi járulékkedvezményről köteles az éves bevallásában vagy – ha munkáltatói adómegállapítás választásra jogosult és azt a munkáltató vállalja – a munkáltatói adómegállapítás során elszámolni.

Az elszámolásban fel kell tüntetni a családi járulékkedvezmény alapját, összegét, továbbá azt az összeget, amelyet a tárgyévre a családi járulékkedvezmény havi összegeként a biztosított egyéni vállalkozó, vagy negyedéves összegeként a biztosított mezőgazdasági őstermelő érvényesített.

Ha a családi járulékkedvezmény összege több, mint amit a tárgyévre családi járulékkedvezmény havi összegeként az egyéni vállalkozó, negyedéves összegeként a mezőgazdasági őstermelő érvényesített, a különbözet az adóbevallásban igényelhető.

Ha a biztosított a családi járulékkedvezményt havonta vagy negyedévente érvényesítette, és az éves bevallásában az összevont adóalapja után személyi jövedelemadó - kötelezettséget állapít meg, a biztosított a családi járulékkedvezmény összegét nem állapítja meg újra, nem fizeti vissza. Ez azonban nem befolyásolja a jogosulatlan igényléssel összefüggésben felmerülő fizetési kötelezettséget.

Ha a biztosított a családi járulékkedvezmény havi vagy negyedéves össze-

gét úgy érvényesítette, hogy a családi járulékkedvezményre nem volt jogosult, az igénybe vett családi járulékkedvezményt az adóbevallás benyújtására előírt határidőig vissza kell fizetnie. A biztosított a befizetési kötelezettség 12 százalékának megfelelő különbözeti bírság fizetésére köteles. Nem kell e rendelkezést alkalmazni, ha a befizetési kötelezettség a 10 ezer forintot nem haladja meg.

A családi járulékkedvezmény éves elszámolásakor

- a) a visszafizetési kötelezettséget személyi jövedelemadóként kell teljesíteni,
- b) a még igényelhető családi járulékkedvezményt a személyi jövedelemadó terhére kell elszámolni.

5.4 A bevallási kötelezettség teljesítése

A mezőgazdasági őstermelő a járulékait az Art. 31. §-ának (2) bekezdése szerinti adattartalommal elektronikusan úton negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 12-éig vallja be és a bevallás benyújtására előírt határidőig fizeti meg az állami adóhatóságnak. A bevallás teljesítésére az '58-as bevallás szolgál.

Nem kell bevallást benyújtania annak a biztosított mezőgazdasági őstermelőnek, akinek az előző évben nem volt őstermelésből bevétele, kivéve, ha magasabb összeg után választotta a járulékok megfizetését.

A főfoglalkozású egyéni vállalkozó, a nem eva adózó többes jogviszonyban álló vállalkozó az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékat, valamint a nyugdíjjárulékat az Art. 31. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak szerint a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be, illetőleg fizeti meg az állami adóhatóságnak. A bevallási kötelezettséget szintén az '58-as bevallás keretében kell teljesíteni.

Az egyszerűsített vállalkozói adó szabályai szerint adózó biztosított egyéni vállalkozó a fizetendő járulékat havonta a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig fizeti meg, és az Art. 31. §-ának (2) bekezdésében meghatározott adattartalommal a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be.

A többes jogviszonyban álló eva adóalany egyéni vállalkozó az evaalap 4 százaléka után fizetendő járulékat negyedévente, a negyedévet követő hónap 12. napjáig fizeti meg és az Art. 31. §-ának (2) bekezdésében meghatározott adattartalommal a tárgynegyedévet utolsó hónapjának kötelezettségeként vallja be.

A kiegészítő tevékenységet folytató eva adóalany egyéni vállalkozó az egészségügyi szolgáltatási járulékat és az evaalap 10 százaléka után megállapított nyugdíjjárulékat évente, az adóvet követő hónap 12. napjáig fizeti meg és az éves eva-bevallásában vallja be.

Az egészségügyi szolgáltatási járulék és nyugdíjjárulék fizetésére kötelezett kiegészítő tevékenységet folytató nem eva alany egyéni vállalkozó az egészségügyi szolgáltatási járulékat és a nyugdíjjárulékat évente, a személyi jövedelemadó-bevallásában vallja be, a járulékokat negyedévente a negyedévet követő hó 12. napjáig fizeti meg.

6. A szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség

A szociális hozzájárulási adó 22 százalékos mértékű kötelezettséget jelent az adó alanyainak. A fizetendő adó a számított adó, melyet csökkent a kötelezettet megillető adókedvezmények összege.

6.1. Adófizetésére kötelezett – egyebek mellett – az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő, a kifizető.

6.2. Nem terheli adófizetési kötelezettség:

- a saját jogú nyugdíjas egyéni vállalkozót, azt az egyéni vállalkozót, aki özvegyi nyugaltságban részesül és a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte,
- a mezőgazdasági őstermelőt abban az adóévben, amelyet megelőző adóévben az Szja tv. alapján mezőgazdasági kister-

melőnek minősült, kivéve, ha az adóévre magasabb járulékalap választásáról tesz nyilatkozatot,

- a mezőgazdasági őstermelőt, ha a Tbj. alapján nem keletkezik járulékfizetési kötelezettsége.

6.3. Az adó alapja

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozót terhelő adó alapja a vállalkozói kivét, az átalányadózást választó egyéni vállalkozó esetében az átalányban megállapított jövedelem.

6.4. Az eva adóalany egyéni vállalkozót valamint a mezőgazdasági őstermelőt terhelő adó alapja:

- ha az egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében az adóévre, vagy az egyéni vállalkozó esetében az adóévnak a munkaviszonya, vagy tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követő hátralévő részére tett nyilatkozatot, akkor a nyilatkozatban vállalt összeg,
- abban az esetben, ha a szóban forgó személyi kör nem tett magasabb összegre vonatkozó nyilatkozatot, akkor az adóalap megállapítására vonatkozó különös szabályok szerint megállapított összeg.

Ez a mezőgazdasági őstermelő esetében a minimálbér havi összegét jelenti. Ügyelni kell arra, hogy az adóalap megállapításakor a minimálbér 30-ad részét kell számba venni, ha az őstermelői jogállással nem rendelkezik a hónap minden napján, vagy más okból nem minősül az adó alanyának a hónap minden napján. Ilyen esetben az adóalapot az őstermelői jogállás időtartamával arányosan kell megállapítani.

Az egyéni vállalkozót saját maga után terhelő adó alapja legalább a minimálbér (a Tbj. szerinti minimálbér) 112,5 százaléka. Ha az egyéni vállalkozó az adónak nem teljes hónapon át alanya, akkor a minimálbér 112,5 százalékának 30-ad része az egyéni vállalkozói jogállás minden napjára számítva.

Az eva adóalany egyéni vállalkozó esetében az eva adóalap 4 százaléka, ha legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó jogviszonyban áll, vagy közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytatja tanulmányait, illetve, ha tagként a kifizetővel az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó jogviszonyban áll, azaz ha a kifizető a minimálbér 112,5 százaléka után teljesíti szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettségét.

7. Mentésülés az adófizetési kötelezettség különös szabályainak alkalmazása alól

Az egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő az adóalap megállapításakor nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyre az egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban részesül,
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül – kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély, ápolási díj folyósítása alatt a vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő a tevékenységét személyesen folytatja,
- csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül.
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- fogvatartott,
- ügyvédként tevékenységét, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát, illetve egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti.

Például: A mezőgazdasági őstermelő táppénzfolyósításban részesült. A szociális hozzájárulási adó tekintetében a minimálbért kell számba venni, mert tevékenységet kezdőnek minősül (2017 évi minimálbér

127 500 Ft.). A havi szociális hozzájárulási adó alapját úgy kell megállapítani, hogy $127\,500/30$ nappal = 4 250 Ft. A táppénz folyósítás időtartama: adott hónap 1-jétől-10-éig tart. Meg kell nézni, hogy adott hónap tekintetében hány olyan nap van, amely a szociális hozzájárulási adót meg kell fizetni. A 4 250 ft-os napi tételt az adófizetési kötelezettséggel érintett napok számával szorozva kell kiszámítani a szociális hozzájárulási adó alapját. Például a 28 napos február esetén: 18 nappal kell a 4 250 ft-ot vissza szorozni.

A nem eva adóalany egyéni vállalkozó az adóalap megállapításakor, az adóalap különös szabálya hatálya alá tartozó esetben – az előzőeken túlmenően – nem veszi számításba a hónapnak azt a napját amikor az egyéni vállalkozó legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó jogviszonyban áll, vagy közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat. Tehát ilyen esetben a kivét, illetve az átalányban megállapított jövedelem az adó alapja.

Amennyiben az egyéni vállalkozó társas vállalkozás tagja is, az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben az adóalap megállapításakor nem veszi számításba azt az időszakot, amelyen a társas vállalkozással az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban áll (a társas vállalkozás részére az adóév egészére január 31-éig nyilatkozatot kell tenni), feltéve, hogy a kifizető ezen időszakot az öt terhelő adó alapjának megállapításakor számításba veszi.

8. A megváltozott munkaképességű vállalkozók után érvényesíthető adókedvezmény

Az egyéni vállalkozót a saját maga után fizetendő adóból kedvezmény illeti meg, ha 2011. december 31-én - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény alapján megállapított - I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti

rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, és a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32-33. §-a alapján rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül, vagy ha rokkantsági ellátásban részesül és egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 50 százalékos vagy kisebb mértékű.

A 2017. január 1-jétől a kedvezmény egyenlő az adómegállapítási időszakra az egyéni vállalkozó által saját maga után megállapított adóalap, de legfeljebb a minimálbér kétszerese után a 22 százalékos adómértékkel megállapított összeggel.

A mezőgazdasági őstermelő saját magával összefüggésben nem érvényesíthet adókedvezményt, de az általa munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalóval összefüggésben érvényesíthet adókedvezményt.

2015. július 1-jétől nyílt meg a lehetősége annak, hogy a foglalkoztatási szempontból aktív életkorú – kedvezménnyel eddig még nem érintett - korosztállyal összefüggésben a munkáltató az öt terhelő szociális hozzájárulási adó terhére kedvezményt érvényesíthessen.

Ettől az időponttól kezdődően a 25. év feletti és 55. év alatti munkavállalók tekintetében, akik foglalkoztatására az alábbiak szerinti mezőgazdasági munkakörben kerül sor, a munkáltató az adómérték 50 százalékaival megállapított összegű kedvezményt érvényesíthet. A kedvezmény alapja a munkavállalót adómegállapítási időszakban megillető, az adó alapjának megállapításakor figyelembe vett bruttó munkabére, de legfeljebb 100 000 forint. A kedvezmény egész hónap tekintetében megilleti a munkáltatót.

A kedvezménnyel érintett munkavállaló rész munkaidőben történő foglalkoztatása esetében a kedvezmény alapot is arányosítani kell. Ebben esetben kedvezmény összegét a rész munkaidő és a teljes munkaidő arányában kell csökkenteni.

A kedvezményezett munkakörök közé az alábbiak tartoznak:

- szántóföldinövény-termesztő,
- bionövény-termesztő,
- zöldségtermesztő,
- szőlő-, gyümölcsstermesztő,
- dísnövény-, virág- és faiskolai kertész, csemetenevelő,
- gyógynövénytermesztő,
- egyéb növénytermesztési foglalkozású,
- állattenyésztési és állatgondozási foglalkozások,
- szarvasmarha-, ló-, sertés-, juhtartó és –tenyésztő,
- baromfitartó és –tenyésztő,
- méhészt,
- kisállattartó és –tenyésztő,
- a mezőgazdasági gép (motor) karbantartója, javítója,
- a mezőgazdasági, erdőgazdasági, növényvédő gép kezelője.

(Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről szóló, 2012. január 1-jén hatályos KSH közlemény (FEOR-08) 6. főcsoport 61. csoportjában szereplő és a 7333 foglalkozásból a mezőgazdasági gép (motor) karbantartóját, javítóját, valamint a 8. főcsoport 8421. számú foglalkozás szerinti munkakörök foglalkoztatottjait érinti.)

A kedvezmény korlátozása

Ha a kifizető a munkavállalót az adó-megállapítási időszak egy részében nem vagy nem kizárólag mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatta, a munkaviszony alapján ezen adó-megállapítási időszakra vonatkozóan rész-kedvezményt nem érvényesíthet.

A 25. év alatti és az 55 év feletti munkavállalókkal összefüggésben érvényesíthető kedvezmény miatt a duplikáció elkerülése érdekében döntött úgy a jogalkotó, hogy

arra a hónapra vonatkozóan, amelyben a munkavállaló a 25. vagy 55. évét betölti, a rész-kedvezmény nem illeti meg a kifizetőt.

A munkavállalókkal összefüggésben az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Eat.) több jogcímen nevesít érvényesíthető kedvezményt.

9. Bevallás és megfizetés

A mezőgazdasági őstermelő az adót negyedévente állapítja meg, és az Art. 31. § (2) bekezdés szerinti adattartalommal a negyedévet követő hónap 12-éig elektronikusan vallja be.

Az egyéni vállalkozó az adót havonta, a tárgy hónapot követő hó 12-éig állapítja meg, vallja be és fizeti meg, az Art. 31. § (2) bekezdése szerint.

Az eva adóalany egyéni vállalkozó a kötelezettségét havonta állapítja meg, vallja be és fizeti meg, szintén az Art. 31. § (2) bekezdése szerint. Az az eva alany egyéni vállalkozó, aki heti 36 órás foglalkoztatási jogviszonyban is áll, vagy nappali tagozatos tanuló, hallgató, a kötelezettségét negyedévente állapítja meg és a negyedévet követő hónap 12-éig fizeti meg, vallja be.

10. Az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség

A mezőgazdasági őstermelőnek az ösz-szevont adóalapba tartozó jövedelme után 22 százalékos egészségügyi hozzájárulást kell fizetnie, az adóelőleg alap számításánál figyelembe vett jövedelem után. Az átalányadó mezőgazdasági őstermelő az átalányban megállapított jövedelmének 14 százalékát fizeti meg egészségügyi hozzájárulásként.

A tételes költségelszámolást választó, egyszerűsített bevallási nyilatkozatot benyújtó őstermelő által fizetendő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás a bevétel 5 százalékának a 14 százaléka.

Abban az esetben, ha a mezőgazdasági őstermelő a Tbj. szerint biztosítottnak minősült, akkor figyelembe kell venni az Eho tv. azon rendelkezését, hogy a járulékalapként megállapított összeg mentesül az egészségügyi hozzájárulás alól. Ilyen esetben a jövedelem összegét csökkenteni kell a megfizetett járulékalapjával. Ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy a természetes személy járulékfizetési kötelezettségének őstermelőként vagy egyéni vállalkozóként tett eleget.

Az átalányadó mezőgazdasági őstermelő az átalányban megállapított jövedelmét csökkenti a megfizetett járulékok alapjával.

Ha az egyszerűsített bevallási nyilatkozat tételére jogosult mezőgazdasági őstermelő jövedelemadó-ját a munkáltató az adóbevallást helyettesítő elszámolásra vonatkozó rendelkezések szerint állapítja meg, a magánszemély a munkáltatónak tett, bevallást helyettesítő nyilatkozatában köteles nyilatkozni az e tevékenységből származó bevételéről is. A nyilatkozat alapján a munkáltató az egészségügyi hozzájárulást megállapítja, és az adózás rendjéről szóló törvénynek a jövedelemadó-hátralék levonására vonatkozó szabályai megfelelő alkalmazásával megfizeti. Amennyiben a jövedelemadó-hátralék és az egészségügyi hozzájárulás együttes levonására – a levonható összeg százalékos korlátozására tekintettel – nincs lehetőség, a levonást a kötelezettségek arányában kell teljesíteni.

Matlné Kisari Erika

¹ 127 500 forint

² 161 000 forint

